

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Scholia In Primarias Preces Imperatoris

Chokier, Jean de

Coloniae Agrippinae, 1674

XI. Precista virum opus habeat nova collatione seu institutione

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62387](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62387)

pro defectu, & in cap. cum Magistrum, de electionibus, quod tenetur providere secundum qualificationem, qua tenebatur collator ille superior, ad quem fit potestatis devolutio, gloj in pragm. sanctio. in §. quod si quis, in verbo ad proximum superiorem, tit. de collationibus; ubi dicit quod quando devoluitur potestas alicui, tenetur providere hominibus illius qualitatis, secundum naturam institutionis beneficij. Postremò faciunt Notata Baldi in L. si quis ad declarandum, Col. 3. C. de Episcopis, & Clericis, quod ubicumque dispositio testatoris est certa, respectu causæ, personæ & loci; nunquam potest alterari, ut est textus expressus in Clem. quia contingit, de religiosis domibus. Arnulphus Razæus tract. juru regaliiorum, privilegio 49. num. 11.

NONO Quæritur, an Cæsar Nominationibus possit apponere conditionem; Videtur quòd non; quia inferiores Collatores debent beneficia conferre purè, DD. L. fin. C. de pactis, cap. quasitum, de rerum permut. cap. 2. de Electio. in 6. quod hætenus verum est, nili adjiciatur conditio, quæ de jure inest, Abb. in cap. relatum, de præbend. & in capite olim 1. de restitut. spol. Hinc dicit Baldus in cap. significasti, de præbend. quod si Episcopus contulit unam Ecclesiam curatam sub conditione si resignaverit primam, subsistat talis collatio, quia hæc conditio tacitè inest, cap. de multa, de præbend.

Cæsar an possit nominationibus apponere conditionem.

DECIMO quæritur an si Precista sit nominatus ad simplex beneficium, possit illud acceptare si fuerit erectum in curatum? Oldrad. consi. 58. & Aneho. in Clem. Unica, nu. 37. de Concess. præben. responderunt negativè: quia omnis dispositio intelligenda est rebus sic stantibus, L. continuus, §. cum quis, ff. de Verb. oblig. L. cum quis, de Salutio. L. quod servius ibi glo. de Cond. & demonstr. Dec. cons. 335. nu. 3. Alex. cons. 71. nu. 8 lib. 5. Paris. cons. 34. num. 13. lib. 2. Ego tamen aliud sentio, cum Indultum nostrum comprehendat etiam beneficia curata: in quo est etiam attendenda observantia: Facit decis. Rotæ apud illustr. Cardinal. Seraphinum de anno 1601. Mercurij 5. Decemb. in qua fuit dictum quod per mutationem non extinguitur privilegium quod est compatibile cum statu immutato; secus si sit incompatible: & in his terminis procedit regula illa, quod dispositio illa intelligitur rebus sic stantibus.

An si Precista sit nominatus ad simplex beneficium, possit illud acceptare si fuerit erectum in curatum.

VNDECIMO Quæritur, an Precista ultra Cæsaris Nominationem, nova opus habeat collatione seu institutione ab Ordinario beneficij Collatore; Pro cujus resolutione primò sciendum, Beneficium Ecclesiasticum non possit licitè obtineri sine canonica institutione, ut habet juris Regula, Canonica autem institutio ea appellatur, in qua omnia substantialia valida institutionis largo modo sumptæ concurrunt, id est collatio, investitura & in possessionem inductio, & decens personæ habilitas, tam ex parte conferentis, quam ex parte illius, in quem collatio facta est.

Utrum Precista nova opus habeat collatione seu institutione.

Verùm in subjecta materia institutio accipitur pro receptione, & admissione juris alicujus collativa, quæ sit ad præsentationem Precum Cæsarearum, & hæc

& hæc receptio trahit secum canonicam institutionem, & effectum possessionis juris, nec alia ulterius indiget alicuius opera vel gratia, nisi ad actum possessionis corporalis, in qua tantum consistit executio facti, *Rot. a decis. 441. fuit dubitatum, alias 16. de concess. præbend. VVames. cons. 247. nu. 27. de præbend.*

Quæ sanè interpretatio egregiè fulcitur verbis Indulti Pontificii in sectione II. in fin. ibi: *NEC NON PERSONAS AD HUIUSMODI BENEFICIA POST QUAM ILLIS IPSIS CANONICE PROVISUM FUERIT JUXTA EARVND E M PRECV M AVT NOMINATIONVM TENOREM RECIPERE ET ADMITTERE DEBEANT ET ETIAM TENEANTVR.* Ex quibus verbis non obscure patet mentem fuisse Serenissimi, ut domum ordinarii beneficiorum, ad quæ per Cæsarem nominari quem contigerit, demum tenei recipere, postquam canonicè illis provisum fuerit. Quod habet summam æquitatem. Neque enim laici, quantacumque dignitate præfulgeant, ius habent instituendi, nec mittendi falcem in messem ministrorum Christi, *cap. si quis deinceps, 16. quest. 7. cap. quisquis, cap. Messana de electio. Rebuff. ad concord. tit. de collatio §. 1. verb. Prædicationis actum.* Hic autem institutionis actus per Episcopum seu alium ordinarium Collatorem non per litteras missivas fieri debet, sed per litteras patentes, quæ faciunt fidem in iudicio, non etiam litteræ missivæ, *10. And. post. Hostien. in c. patentibus litteris, nu. 1. tit. 1. de privileg. & ibi Anto. de Bur. nu. 7. cap. 1. ibi. per eius patentes litteras de tempore ord. text. in cap. 2. de off. ordin. Rot. a decis. 20. in antiq. Caput aquen. decis. 360. nu. 6. ibi, in certis litteris parentibus. parte 2.* Quod intellige, quando litteræ clausæ non apparent authenticæ, ut quia remotum vel fractum est sigillum, alias *secus, arg. cap. inter dilectos, §. præterea, de excess. Prælat. cap. cum olim 2. de off. deleg.* Tamen melius est, ut litteræ patentes conficiantur, cum litteræ clausæ hoc habeant inconveniens, quod sigillum de facili rumpitur, removetur, seu frangitur tempore apertionis, ut dicunt Hostien. & Anto. de Bur. *in d. c. patentibus litteris.* Sed quid si Ordinarius recuset instituere? Precista tanquam ad sacram anchoram contugiet, ad Executorem per Cæsarem datum, qui vel eum instituet inducendo illum in possessionem intra mensis spacium, quod inductio in possessionem habeat vim provisionis, teste *Staphil. de lit. grat. tit. de vi & effectu clau. vers. sexto queritur, Rot. a decis. 441. incip. fuit dubitatum,* vel ordinarium per censuras compellet, ut habetur in Indulto Sectione IV. ibi: *Conferre & assignare, nec non omnia & singula quæ ad hoc, ut Precum seu Nominationum & acceptationum & collationum huiusmodi succedant effectum oportuna fuerunt facere autoritate nostra, per censuram Ecclesiasticam exequi possint: & valeant &c.*

DUODECIMO QUÆRITUR, an Imperator ante confirmationem à Papa possit